

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: P. D.,** zastoupen JUDr. Karolem Stomem, advokátem, se sídlem Lopatecká 18, 147 00 Praha 4 - Podolí, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 5162/VL - 20 - 12 - 2003 ze dne 26. 10. 2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 2. 2004, č. j. 59 Az 38/2003 - 18,

takto:

I. Řízení ohledně přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zastavuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 26. 10. 2003, č. j. OAM - 5162/VL - 20 - 12 - 2003, zamítl žalovaný žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) o udělení azylu v České republice jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Toto rozhodnutí odůvodnil tak, že pohnutkou pro podání žádosti o udělení azylu byly obavy z neznámých osob, které po stěžovateli z důvodu vlastního obohacení požadovaly platbu tzv. výpalného a dále snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Tyto důvody však podle žalovaného nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu vyjmenované v § 12 zákona o azylu, čímž jsou naplněny podmínky § 16 odst. 1 písm. g) uvedeného zákona.

Stěžovatel se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě domáhal zrušení tohoto rozhodnutí žalovaného. Krajský soud žalobu rozsudkem č. j. 59 Az 38/2003 - 18 ze dne 4. 2. 2004 zamítl. Uvedl, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný podle něj beze zbytku úplně zjistil skutkový stav, přičemž nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval věcí stěžovatele odpovědně a svědomitě.

Včas podanou kasační stížností brojí stěžovatel i proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě. Namítá, že jak soud, tak i žalovaný vycházely z nedostatečně a neúplně zjištěného skutkového stavu a že soud svá skutková zjištění přesvědčivě nezdůvodnil. Uvádí, že neposkytnutí policejní ochrany a neúčinnost zásahu policie v mateřské zemi stěžovatele lze tolerovat pro případ prvního ataku (přepadení manželky a loupež šperků), to však již neplatí o druhém přepadení v bytě stěžovatele. Nelze tedy tvrdit, že stěžovatel nenáleží do sociální skupiny, které není poskytována zemí jeho původu přiměřená a zákonná ochrana. Následným podáním ze dne 4. 4. 2004 stěžovatel doplnil kasační stížnost v tom směru, že ve prospěch stěžovatele svědčí výklad, podle kterého lze i ataky násilného charakteru proti němu vedené bez adekvátní reakce státního orgánu podřadit pod § 2 odst. 3 zákona o azylu, neboť vytvářejí situaci existence jednání obdobných psychickému nátlaku trpěných příslušnými úřady. V rozhodnutí není dále nijak doložena absence nebezpečí dalšího pronásledování stěžovatele. Současně stěžovatel navrhl přiznat jeho kasační stížnosti odkladný účinek ve smyslu § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel tak namítá důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost. Z výpovědi stěžovatele podle něj zcela jasně vyplynulo, že nebyl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pojmem sociální skupina je třeba rozumět skupinu osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů, jejíž samotná existence nebo činnost je považována za překážku politice vlády. Stěžovatelem uváděná skupina osob, jimž se nedostává zákonné ochrany policie, však tyto náležitosti nesplňuje. Z řízení před správními orgány nevyplynulo, že by státní orgány stěžovateli odmítly pomoc, na jiné státní orgány své země kromě policie se stěžovatel neobracel, a tudíž ani nelze doložit tvrzení, že náleží k okruhu osob, jimž je upírána realizace zákonem předpokládané ochrany. Z těchto důvodů navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel podáním z 23. 2. 2005 vzal zpět návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podle § 37 odst. 4 ve spojení s § 120 s. ř. s. může navrhovatel vzít svůj návrh zcela nebo z části zpět, dokud o něm soud nerozhodl. Jelikož Nejvyšší správní soud ve věci dosud nerozhodl, řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s. ohledně řízení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zastavil.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel požádal 10. 10. 2003 v České republice o azyl, když jako důvod uvedl, že od něj a jeho manželky soukromé osoby vymáhají peníze a že mu řekly, že je zabijí, pokud nezaplatí. Při pohovoru k důvodům návrhu

na zahájení řízení o udělení azylu na území ČR dále uvedl, že jej a jeho ženu neznámí lidé ve vlasti přepadli, sebrali mu peníze a následně je vydírali, když požadovali placení 1000 hřiven měsíčně pod pohrůžkou násilí. Důvodem pro jednání těchto osob byla snaha obohatit se na jejich účet. Policie uvedla, že nic nemůže dělat, neboť neměli žádné důkazy, stěžovatel neznal lidi, kteří jej přepadli a neměli ani žádné svědky.

Nezákonnost rozhodnutí soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. může spočívat v aplikaci nesprávného právního předpisu na daný případ, nebo sice v aplikaci správného právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. představuje vadu řízení před správním orgánem spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Kasační důvod podávaný § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pak spočívá v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Nesprávné zjištění skutkového stavu v řízení před soudem by mohlo být považováno za jinou vadu řízení, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Z hlediska tvrzené nezákonnosti rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě je třeba vycházet z § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná zamítne, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Zákon o azylu v § 12 vyžaduje jako podmínku pro udělení azylu, že žadatel o azyl je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. má odůvodněný strach z takového pronásledování či z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině. Pojem pronásledování je vymezen v § 2 odst. 6 tohoto zákona tak, že jde o ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v tomto ustanovení určeného státu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu tak nejsou potíže se soukromými osobami (tzv. mafií) v domovském státě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 5/2003 - 51; 4 Azs 7/2003 - 60; 4 Azs 25/2003 - 80). Stěžovatel však neuvedl žádnou skutečnost, která by směřovala k tomu, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.

Ohledně tvrzené příslušnosti k sociální skupině, které není poskytována zemí jeho původu přiměřená a zákonná ochrana, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Pojem „sociální skupina“ je v ustálené judikatuře správních soudů vymezen jako skupina osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. (srv. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49). Osoby, jimž není poskytována zemí jeho původu přiměřená a zákonná ochrana však tuto charakteristiku nesplňují. Nelze je proto považovat za sociální skupinu ve výše uvedeném smyslu. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s žalovaným, že z výpovědi stěžovatele nelze dovodit, že k této „skupině“ osob vůbec náleží. Sám stěžovatel uvádí, že policie neměla dostatečné informace (důkazy) k provedení

konkrétních úkonů. Z jeho tvrzení také nijak nevyplývá, že by se dostatečným způsobem pokoušel o nápravu za použití prostředků, které mu nabízí ukrajinský právní systém.

Krajský soud v Ostravě tak správně posoudil, že během celého správního řízení nebyly zjištěny jakékoli okolnosti, které by nasvědčovaly, že stěžovatel byl pronásledován z výše uvedených důvodů a že tedy jím tvrzené důvody nejsou zákonem stanovenými důvody pro udělení podle § 12 zákona o azylu. Krajskému soudu tedy nelze vytknout, jestliže potvrdil postup žalovaného, který stěžovatelovu žádost o udělení azylu odmítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Námitka stěžovatele ohledně nezákonnosti rozhodnutí soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem je proto nedůvodná.

Další námitky stěžovatele směřují k nesprávnému zjištění skutkového stavu soudem, resp. správním orgánem. Podle názoru Nejvyššího správního soudu jak soud, tak i žalovaný při svém rozhodnutí měly dostatek podkladů pro dostatečné posouzení případu. Skutkový stav, který byl základem uvedených rozhodnutí, nevyžaduje doplnění. Jak správní orgán, tak krajský soud, jej také správně zhodnotily a toto zhodnocení řádně odůvodnily. Ani v tomto směru nelze jak žalovanému, tak ani krajskému soudu ničeho vytknout. I tyto námitky stěžovatele jsou proto nedůvodné.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaný, který měl úspěch ve věci, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 4. května 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu